

rømme, at det er umuligt for Arbejderne at eksistere af den Løn, hvorom der her er Tale. Men naar den højtærede Minister ikke vil gaa med dertil, ja, saa vil jo Tingets Flertal heller ikke gaa med dertil; vi vide jo, at saa er der sikkert ikke een af de Herrer, som har Mod og Mandshjerte til at stemme derfor; det antager jeg i alt Fald. Men om et Øjeblik ville vi jo faa det at se. Naar derfor disse Arbejdere ikke kunne faa dette beskedne Løntillæg, saa siger jeg, at det er et Vidnesbyrd om den Magt og det Herredømme, som den højtærede Minister har over Tingets Flertal, og Skylden for, at Ændringsforslaget ikke bliver vedtaget, maa i første Række lægges paa hans Skuldre.

I det andet Samraad angaaende Lodstaksterne for Odense Fjord forbavtede det mig meget, at den højtærede Minister stillede sig saa afvisende i denne Sag. Det forekommer mig, at naar der ellers er saa megen Tale om, at man vil indrømme det kommunale Selvstyre Ret til at styre sine egne Anliggender, saa kunde man godt betro en Kommune som Odense den Ret, der her er Tale om: at de selv fik Raadighed over deres Lodseri, fik Lov til selv at fastsætte de Takster, som de ønskede derovre; og det kunde gøres saa meget mere, som det netop er en Kommune, der har bragt saa betydelige Ofre for at forbedre Skibsfarten paa sin Havn.

Lyngsø: Den ærede Marineminister udtalte, at man ikke kunde sammenligne Løjtnanterne og Værftsarbejderne. Det har jeg nu heller ikke gjort, endskønt det jo dog, hvis man gjorde op, hvem der var nyttigst, var et Spørgsmaal, om dog ikke en Anskuelse godt kunde gaa i den Retning, at Nytten var stærkest paa en anden Side end den, Ministeren tænker paa. Jeg har imidlertid ikke anstillet en saadan Sammenligning. Naar jeg nævnedes Marineløjtnanternes Lønninger, var det ud fra den Betragtning, at kunde man her af Anstændighedshensyn, og fordi de Folk havde for ringe et Vederlag, gaa med til at forhøje Lønningerne med adskillige Hundreder Kr. om Aaret, maatte man ogsaa kunne lade Anstændighedshensynet og Hensynet til, hvad Folkene behøve for at leve, være raadende overfor Værftsarbejderne. Overfor Løjtnanterne drejede det sig i væsentlig Grad kun om et Honnørspørgsmaal. Der var dog ikke i den Grad Trang til Stede, som der er her for Værftsarbejdernes Vedkommende, og jeg kan ikke tænke mig, at Ministeren, end-

skønt han nu bevæger sig i andre Kredse end tidligere, skulde være kommen saa langt, at han mener, som saa mange have ment før ham, at jo mere Folk have, desto mere skulde de have, men jo mindre de have, og jo større Nøden er, des mindre Anledning er der til at komme dem til Hjælp. Det vægrer jeg mig alligevel ved at tro, og jeg vil appellere til Ministerens bedre Følelser og sige til ham, at selv efter Ministerens egen Opgørelse, og den er nu noget for høj, er Lønnen jo 2 Kr. 87 Ø. pr. Dag, og det lader sig jo ikke bestride, at det ikke er en anstændig Løn. Det er for lidt at leve af i en By som København. I sin Tid vare vi jo dog alle med til at forhøje vore Diæter. Vi kom til det Resultat, at de 6 Kr. pr. Dag ikke vare tilstrækkelige til, at vi paa en anstændig Maade kunde begaa os i København, og vi forhøjede dem betydeligt, og det var vel ogsaa ret rimeligt. Men naar vi se saaledes paa det, naar vi saaledes selv have følt, hvad det koster at leve i en By som København, forstaar jeg ikke, man kan stemme imod et Forslag om, at Værftsarbejderne skulde have deres Løn sat op til mindst 3 Kr. pr. Dag; thi enten er det for meget, vi have givet os selv, eller ogsaa er det for lidt, vi give andre.

Ministeren talte om, hvor vidt Ændringsforslaget ramte. Hvis det formelt set ikke skulde ramme, vil jeg opfordre Ministeren til ved 3die Behandling at stille et Forslag, der paa tilstrækkelig Maade rammer og giver de nødvendige Midler til, at Daglønnen for Orlogsværftets Arbejdere kan forhøjes til 3 Kr. pr. Dag. Ministerens Spørgsmaal om, hvorvidt andre betale en højere Timeløn end den nævnte, skal jeg lade ligge; thi det nytter lidet, at de Folk have en højere Timeløn, naar de alligevel kun kunne opnaa en Dagløn af 2 Kr. 87 Ø. Det er for lidt, til at de kunne eksistere.

Formanden: Naar det ærede Medlem, som nu satte sig, flere Gange appellerede til Medlemmernes Anstændighedsfølelse ved Afgørelsen af denne Sag, vil jeg haabe, at jeg forstod det ærede Medlem ret, at der ikke deri laa en Sigtelse overfor Medlemmer af Tinget.

Forsvarsministeren (J. C. Christensen): Jeg vil blot over for det ærede Medlem bemærke, at hans Tale om, hvorledes jeg opfatter Forholdet, og hans Tale om Rigsdagsdiæter med videre jo slet ikke ved-